

COMMISSION ROYALE DES MONUMENTS ET DES SITES
KONINKLIJKE COMMISSIE VOOR MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

Brussel Stedenbouw en Erfgoed
Directie Cultureel Erfgoed
De Heer Thierry WAUTERS
Directeur
Kunstberg 10-13
B - 1000 BRUSSEL

Ref. DCE : HL/2264-0111-0 (corr. DCE : H. Lelièvre)

Ref. NOVA : // (corr. DS : //)

Ref. KCML : GM/AH//SBK20334_665_PROT_Prinses_Elisabeth_22

Brussel, 9-12-2020

Bijlage : //

*Vanwege Covid-19 wordt dit advies digitaal verzonden (geadresseerden onderaan dit advies)-
een papieren versie volgt later.*

Betreft : SCHAARBEEK – Prinses Elisabethlaan 22 – Persoonlijke woning van architect François Hemelsoet. Advies na instelling van de beschermingsprocedure.

Advies van de KCML

Mijnheer de Directeur,

Overeenkomstig artikel 225 § 2 van het BWRO en in antwoord op uw brief van 18/11/2020, heeft de KCML tijdens haar zitting van 2/12/2020 de resultaten onderzocht van het vooronderzoek dat gevoerd werd in het kader van de beschermingsprocedure van bovengenoemd goed.

Voorgevel kort na de bouw © Urban.brussels ; huidige toestand © KCML, 2019

Bij besluit van 12/03/2020 opende de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de procedure tot bescherming als monument van bepaalde delen van het herenhuis aan de Prinses Elisabethlaan 22 te Schaarbeek, met name de voorgevel en het dak met inbegrip van het torentje en zijn bekroning, de inkomhal en inrijpoort, de koetspoort aan de achtergevel, het trappenhuis en het interieur van de eerste verdieping en het bijbehorende buitenschrijnwerk van de achtergevel.

1/2

Het huis werd in 1902 gebouwd naar ontwerp van architect François Hemelsoet (1875-1947) en heeft een belangrijke historische en esthetische waarde zowel als persoonlijke woning en als debuut van de architect. Bovendien is het, samen met de nabij gelegen woningen op nr. 11, 13 en 15, beeldbepalend voor de Prinses Elisabethlaan die begin 20ste eeuw werd aangelegd als een prestigieuze verbinding tussen het gemeentehuis en het station van Schaarbeek. Deze eigen architectenwoning vormde voor Hemelsoet het begin van een productieve loopbaan die kenmerkend was voor de tweede generatie art-nouveau-architecten die aan deze stijl een persoonlijke invulling gaven, na de pioniers als Victor Horta of Paul Hankar.

Hoewel de KCML tijdens haar zitting van 3/04/2019 en na een bezoek ter plaatse, adviseerde om het herenhuis in zijn totaliteit te beschermen, betreft de huidige procedure slechts de gedeeltelijke bescherming van het pand. Wel werd de initiële vraag van de eigenaars, die uitsluitend de voorgevel, de inkomhal en het interieur van de eerste verdieping betrof, uitgebreid met de bescherming van de traphal, en van bepaalde elementen van het buitenschrijnwerk van de achtergevel (koetspoort en erker 1ste verdieping).

HET VOORONDERZOEK

Het College van Burgemeester en Schepenen van de gemeente Schaarbeek heeft geen advies uitgebracht naar aanleiding van de instelling van de beschermingsprocedure.

In hun schrijven van 2/06/2020 uiten de eigenaars van de wooneenheid op de tweede en derde verdieping geen bezwaar tegen de bescherming van het trappenhuis, maar vermelden ze wel hun intentie om op de derde verdieping een terras en een erker toe te voegen, zonder evenwel te raken aan het de vorm van het dak. Ook overwogen zij de installatie van zonnepanelen op het dak aan de achterzijde.

ADVIES KCML

De KCML meent dat de voornoemde bemerkingen van de eigenaars niets afdoen aan de intrinsieke historische en esthetische waarde van het herenhuis en de te beschermen delen. Voor eventuele interventies kan steeds een aanvraag tot unieke stedenbouwkundige vergunning ingediend worden.

Hoewel de Commissie betreurt dat het pand niet in zijn totaliteit wordt beschermd, brengt ze een gunstig advies uit over de definitieve bescherming en de over de afbakening van de vrijwaringszone zoals omschreven in het besluit tot opening van de procedure. Opdat het besluit voldoende duidelijk zou zijn, vraagt de Commissie wel om voor elke ruimte die deel uitmaakt van de bescherming de beknopte beschrijving aan te vullen met foto's die de toestand op het moment van de bescherming nauwkeuriger documenteren. Ook de achtergevel zou meer in detail beschreven kunnen worden.

Hoogachtend,

G. MEYFROOTS
Adjunct-Secretaris

C. FRISQUE
Voorzitter

Vanwege Covid-19 wordt dit advies digitaal verzonden - een papieren versie volgt later.

c.c. à : BUP-DPC : hlelievre@urban.brussels ; lleirens@urban.brussels
Cabinet P. Smet: sthielen@gov.brussels ; wstevens@gov.brussels
SCRMS : mbadard@urban.brussels ; cvandersmissen@urban.brussels ; crms@urban.brussels